

ÖZET

BAZI BİYOTİK VE ABİYOTİK FAKTÖRLERİN AKYATAN KUMSALI'NDAKİ *Chelonia mydas* DENİZ KAPLUMĞASI YAVRULARININ YUMURTADAN ÇIKIŞ BAŞARISINA VE MORFOLOJİLERİNE ETKİLERİ

Derya ASLAN

Yüksek Lisans Tezi, Biyoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Oğuz TÜRKOZAN

2013, 51 Sayfa

Bu çalışmada, Adana İli Karataş İlçesi sınırları içinde yer alan Akyatan üreme kumsalında rastgele seçilen yuvalara ait bazı fiziksel ve mikrohabitat özellikleri incelenmiş ve *Chelonia mydas* yavrularının yumurtadan çıkış başarısına ve morfolojilerine nasıl etki ettiği araştırılmıştır. Toplam 44 yuvada, yuva zemininden alınan kum örneklerinde nem oranı ve kuluçka süresince yuvalarda programlanabilir çipler yardımıyla sıcaklık ölçülmüştür. Ayrıca yuvaların denize uzaklığı, vejetasyona uzaklığı, toplam derinliği, kuluçka süresi gibi yuvalara ait mikrohabitat özellikleri ölçülüp yavru başarısı ve yavruların morfolojisi üzerine etkisi araştırılmıştır. Sonuç olarak, sıcaklık ve inkubasyon süresi arasında negatif yönde kuvvetli bir ilişki bulunmuştur ($r: -0,742; p < 0,05$). Ölçülen diğer parametreler ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki göstermemişlerdir ($p > 0,05$) Diğer yandan yavru çıkış başarısı ile sıcaklık arasında istatistiksel olarak anlamlı fakat zayıf bir ilişki bulunmuştur ($r: -0,407; p < 0,05$). Toplam 1056 yavrunun karapaslarındaki plakların dağılımları incelenmiş aynı zamanda bu yavruların karapasına ait ölçümler alınarak (düz karapas boyu ve eni) ağırlıkları ölçülmüştür. Yapılan analizlerde yavru büyüklüğü ve sıcaklık arasında negatif yönde zayıf bir ilişki tespit edilmiştir ($r: -0,533; p < 0,05$). Yavru büyüklüğü ile diğer parametreler arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Anahtar sözcükler: *Chelonia mydas*, yavru çıkış başarısı, inkubasyon sıcaklığı, morfometrik, Doğu Akdeniz, Akyatan Kumsalı.